

**PINTAA SYVEMMÄLTÄ. Maire Gullichsen ja modernismi -sarja
JYRKI RIEKKI, KAUKO LEHTINEN, MAILIS SARALEHTO REKOLA**

01.02. - 26.05.2013 / Projektihuone

Kuratointi ja toteutus: Yhteistyössä Porin taidemuseon näyttely- ja pedagoginen yksikkö

Maire Gullichsen ja modernismi -sarjassa on useamman vuoden ajan tarkasteltu uusista ja osin kokeellisistakin näkökulmista käsin Maire Gullichsenin taidesäätien kokoelmien kautta avautuvia modernismin murroskausia suomalaisessa kuvataiteessa. Näyttelyissä modernismin perinne rinnastuu kotimaisten ja kansainvälisten nykyaiteilijoiden teoksiin Porin taidemuseon tallennekokoelmista.

PINTAA SYVEMMÄLTÄ -näyttely esittelee taiteilijoita, joiden teoksissa on surrealismin perinteestä muistuttavia tyyllisiä piirteitä. Kauko Lehtinen edustaa taiteilijasukupolvea, joka sai ensi kosketuksen surrealismiin turkulaisen modernismin kautta 1950-luvulla. Jyrki Riekkä ja Mailis Saralehto Rekola ovat nykyaiteen kentällä toimivia taiteilijoita, joiden työskentelyä monet surrealismille ominaiset piirteet soveltuvat kuvaamaan. Kyse ei ole elämän metafysisistä pohdinnoista, vaan teosten *lihallisesta* läsnäolosta, hämmennyksestä ja outoudesta, joka nousee esiin muotojen deformaatioista sekä materiaalien käytöstä ja yllättävistä rinnastuksista.

Surrealismi-termiä käytetään usein väljästi kuvaamaan jotakin outoa, epätodellista tai järjellä selittämätöntä. Taidesuuntauksena surrealismiin juuret ovat kirjallisissa piireissä, joista se laajeni kansainväliseksi avantgardeliikkeeksi läpäisten myös kuvataiteen, elokuvan ja musiikin. Innoitusta haettiin unista ja alitajunnan syövereistä. Surrealismin historiasta löytyy tyyllisesti hyvinkin erilaisia taiteilijoita. Suomen taiteessa surrealismilla ei ole selkeää paikkaa ja sen tunnusmerkit hajaantuivat moniin eri suuntauksiin ja taiteilijoihin. Yhteyttä 1920-luvulla syntyneeseen pariisilaiseen surrealismiin on vaikea löytää. Ensi kerran surrealismi liitettiin mm. *Edwin Lydéniin* ja *Turun koulun modernismiin* 1930-luvulla, myöhemmin Otto Mäkilään. Turkulainen modernismi oli maaperä myös Kauko Lehtisen taideuran kehitykselle.

Kauko Lehtinen (1925-2012) irtaantui realistisesta maalaustyylistä 1950-luvulla Picasson vaikutuksesta. Muutokset näkyivät selkeimmin Lehtisen henkilökuvissa. Lehtisen värisevällä viivalla toteutetut figuurit ja tapahtumat johdattavat helposti surrealistisiin tulkintoihin. Lehtinen ei kuitenkaan työskennellyt surrealistien tavoin tottelemalla automaattisesti mielen liikkeitä. Hän oli kiinni konkreettisesti maailmassa ja tekemistä ohjasi mielen ja käden tiukasti kontrolloitu yhteistyö. Teoksista huokuva irrationaalisuuden vaikutelma syntyykin tietoisesta, välittömään ja spontaaniin ilmaisuun pyrkivästä työskentelytekniikasta.

Jyrki Riekin (1976) taide rimpuilee kaikkia mahdollisia konventioita ja raja-aitoja vastaan. Teokset ovat kollaasinomaisia, eri taiteenaloja ja populaarikulttuurin kuvastoa räikeästi yhdisteleviä ja nyky-yhteiskuntaa voimakkaasti kommentoivia. Maalausten voima kumpuaa estotta syvältä ihmisen tiedostamattomasta ja synnyttää yllättävän, joskus nykyihmistä hämmentävänkin maailman. Eteemme aukeaa kuvia, jotka voivat olla välähdyksiä pahimmasta painajaisesta tai todellisesta maailmasta. Värimaailma hyökkyy katsojan yli ja herättää tunteita.

Mailis Saralehto Rekola (1976) käyttää teoksissaan eri tekniikoita ja materiaaleja. Teoksissa ovat usein samanaikaisesti läsnä materiaalin orgaanisuus ja epäorgaanisuus, menneisyys ja nykyisyys, fiktio ja todellisuus, jotka synnyttävät mielenkiintoisia, osin ristiriitaisia merkityksiä. Katsojan mieltä eri suuntiin repivät teokset näyttävät, miten rumuus voikin olla kaunista, tai miten materiaalin kovuudesta syntyy herkkyyttä ja hauraus. Teokset koskettavat usein ihmisen perustunteita kuten pelkoa ja kauhua, joihin samalla kätkeytyy tunne kauneudesta ja elämän hauraudesta.

BONUS-opastus / 27.02. kello 18 / haastateltavana kuvataiteilija Jyrki Riekkä. Vapaa pääsy.

Lisätietoja: museolehtori mirja.ramstedt-salonen@pori.fi / 044 701 1119 / näyttelyamanuenssi pia.hovi-assad@pori.fi / 044 701 1089.